

Nepopsaný list

ALLENDER, Dan, *Nepopsaný list*, Nakladatelství Návrat domů, Praha, 2020, 184 str. ISBN 978-80-7255-412-6.

Takto sa rozhodol pomenovať spisovateľ Dan B. Allender svoju inšpiratívnu knihu, ktorá vyšla vlani vo vydavateľstve Návrat domů. V nej predstavuje náš život ako príbeh, do ktorého môžeme pozvať Boha ako nášho spoluautora. No má príbeh nejaký hlbší význam? Je možné vďaka našej minulosti lepšie pochopiť, akú cestu máme pred sebou? D. Allender ukazuje, ako Boh používa našu minulosť k tomu, aby tvoril našu budúcnosť. Okrem silného posolstva celej knihy, ktorá je rozdelená na dvanásť kapitol, si našu pozornosť zaslúžia najmä dve kapitoly, ktoré sú výborným vkladom do nadchádzajúceho Pôstu. Možno bude iný, ako po iné roky, no rovnako aj autorov pohľad naň je iný.

Sústredme sa najprv na 10. kapitolu, ktorá je o modlitbe. Už toľko o nej bolo povedané, napísané, no vždy je čo dodať a zažiť v nej. Začína úplne až šokujúco: „Pomodlime sa. Keď počujete tieto slová, vnímate ich ako pozvanie, alebo pre vás znejú rozčuľujúco? Modliť sa je správne pred kázňou, vyučovaním, pred jedlom. Ale čo keď sa milujete, hráte karty alebo nakučujete v obchodnom centre? A pokiaľ sa máme modliť bez prestania, akú modlitbu máme vysloviť pred vstupom do obchodu?“

Svojimi otázkami neprestáva provokovať ani ďalej. Kladie ich neústupčivo a priamo, tak, ako ich kladú mnoho ráz laici duchovným- „Načo sa máme modliť, keď Boh aj tak všetko vie?, ak pozná moje myšlienky, na čo to je?“ Ako však priamo kladie tieto otázky, vedie nás priamej odpovedi – Boh stojí o vzťah s nami. Aj keď 95% času Boh s nami v modlitbe premlčí a len v 5 % odpovedá, predsa je to dostatočný dôvod na to neprestať zápasť so slovami, oslovovať Ho a počúvať, či neprehovorí. V tomto súvisí nám Boh dopriava svoju prítomnosť.

Potom už Dan Allender v úvahách o modlitbe pokračuje. Hovorí o nej ako absolútne intímnom momente, kedy sa človek pred Bohom smie obnažiť, a povedať Mu všetko.

Dokonca tvrdí, že v stave absolútneho zúfalstva, je až nespokojná túžba po osobnej premene. „Keď sme v tomto stave, vyslovujeme svoje najlepšie a najhlbšie modlitby. Modlitba o milosť žiada Boha, aby nás pozdvihol a odstránil naše poškvrnenie.“ Okrem následného uzdravujúceho momentu, modlitba tiež odoberá naše príbehy naplnené žiaľom a do prázdnych medzier po nich vkladá Ježiša, aby tieto miesta očistil a upokojil naše

muky. Čo však D. Allender odmieta, aby sme zatlačali do úzadia naše poklesky, bolesti. Vôbec nie je sadista alebo cynik, ktorý by nás chcel svojimi úvahami viesť k trápeniu. Naopak – vyliat' svoje srdce pred Bohom znamená otvoriť sa hojivému účinku v Ježišovej prítomnosti. To je skutočne uzdravujúca modlitba, ktorá umožňuje správne popísať scénu, v ktorej sme prežili aj zahanbenie. Keď však Ježiša privádzame hneď k slovu, a veľmi túžime aby On hneď od začiatku vstúpil do našich ťažkostí - zabránime srdcu vstúpiť do skutočného boja o jeho očistenie. A jeho očistenie spočíva najmä v ťažkých otázkach typu: Prečo si mojím rodičom nezabránil v rozvode? – Prečo nezastavuješ týranie? – Prečo si nezabránil poslednej tragickej nehode? ...A aj keď Boh okamžite neodpovie, a aj keby sme ich kládli s najväčším zánietením, volá nás k tomu, aby sme plakali spolu s Ním a prijali Jeho milosrdenstvo. Hnevľivo kričí spolu s nami a vyzýva nás, aby sme uchopili Jeho meč a viedli vojnu proti tomu, čo nám zlomilo srdce. Bez otvorenej a očisťujúcej modlitby nikdy nemôžeme preniknúť do hlbín svojho príbehu a odkryť pravú príčinu svojho žiaľu.

Rovnako nekompromisne D. Allender sa pozerá aj na pôst. V kázňach sme často počúvali na začiatku Pôstu – pôst sa netýka len jedla, ale aj od iných aktivít, a tie sme viac zdôrazňovali - menej chatovania, prítomnosti na facebooku, menej televízie. Ale to je všetko len slabý a niekoľkonásobne vylúhovaný čaj v porovnaní so skutočnou požiadavkou na dodržiavanie pôstu. D. Allender hovorí o skutočnom pôste najmä od jedla. Pôst je tiež prípravou na scénu, v ktorej by sa mal objaviť Boh. O pôste nehovorí ako o výkone, v ktorom by sme mali z Božích rúk vypáčiť Jeho múdrosť, alebo vodičko k určitému rozhodnutiu, ani nástroj k pestovaniu

zbožnosti. Skutočný pôst považuje za :, ,akt zbavovania sa toho, čoho sme plní, aby sme naladili svoje zmysly na tajomstvo, ktoré prúdi okolo nás. Občas sa Boh objaví. A niekedy nás sýti.“ D. Allender vníma, akoby jeho telo, ale priznajme si, aj tie naše poznali iba dva stavy- sýtosti a hladu. No v skutočnosti pôst vyžaduje, aby sme sa zriekli svojho tela vo chvíli, keď najviac prahne po uspokojení. V mnohých prípadoch predstavuje určitú formu detoxikácie. Začína narúšať naše návyky k menším bohom, aby vytvoril priestor pre jediného Boha. Pokračuje: „Keď nás začne zvierat' hlad a my si uvedomujeme búrlivé dopady začiatku pôstu, máme príležitosť sedieť vo svojom tele a so svojim telom. Ak budeme počúvať, zachytíme množstvo hlasov utrpenia, ktoré sme umlčali, keď sme náhlili od svojich zranení. Teraz ich môžeme nechať hovoriť a preniesť svoj žiaľ do slov. Pôst uvoľňuje toxíny osamelosti a hanby. Bolesť v správny čas utíchne a vaše srdce bude pozvané k prijatiu všetkých príbehov vášho života... Pokiaľ ste sa dostatočne a zodpovedne dlho postili, aby ste počúvali aj svojmu vlastnému príbehu, vrátane jeho najtemnejších častí- ste lepšie pripravení počuť a držať v objatí aj príbehy druhých.“ A v tomto momente Allender robí z pôstu už záležitosť solidarity, kedy nielen po duchovnej stránke, ale aj materiálnej ukazuje na možnosti pomoci v pôste iným. Odvoláva sa na Izaiáša 58. kapitolu, v ktorej je predstavený skutočný pôst: *Toto, hľa, je pôst, ktorý ja mám rád: Rozviazať putá nepravosti, spretáhať povrazy jarma, prepustiť utláčaných na slobodu a polámať každé jarmo.*⁷ *Neznamená to lámať svoj chlieb hladnému a biednych, bezprístrešných voviesť do svojho domu? Keď vidíš nahého, priodej ho, a neskrývaj sa pred svojím príbuzným.*⁸ *Potom vyšľahne tvoje svetlo ako zore a rýchlo sa uzdravíš; tvoja spravodlivosť pôjde pred*

tebou a sláva Hospodinova pôjde za tebou. ⁹ Potom budeš volať, a Hospodin ťa vyslyší, ty budeš kričať o pomoc, a On odpovie: Tu som! Ak odstrániš jarmo zo svojho streda, ukazovanie prstom, zlomyseľné reči, ¹⁰ ak poskytneš hladnému, po čom sám túžiš, a nasýtiš strápeného, potom zažiari tvoje svetlo v temnote a tvoja tma bude ako poludňajší jas. ¹¹ A Hospodin ťa ustavične povedie, ukojí tvoju túžbu aj vo vyprahnutom kraji; posilní ti kosti a budeš ako zavlažovaná záhrada, ako vodný prameň, ktorého vody nesklamú.

Izaiášove slová vyrážali dych vtedy, ale aj dnes: „Všetok chlieb, ktorý nezješ, má byť rozdáný.“ Keď dávame chlieb chudobným a obliekame nahých, oslobodzujeme nás to od

preklatia návykového vlastníctva. Odtiaľ je už len krok nielen k dávaniu, ale aj prijímaniu chudobných medzi seba. Tým končí Allender kapitolu o pôste akoby takým záverečným akordom, ktorý vo svojej sile aj upokojuje nádejou: „Prijímajte ich. Otvorte svoju náruč a delte sa s nimi. Sadnite si k nim k stolu, jedzte a rozprávajte sa. Pokiaľ ste sa vo svojom srdci postili a máte v sebe priestor pre prijímanie a zdieľanie príbehov, zakúsíte v takom rozhovore niečo mimoriadneho a nádherného: ako Boh zaslúbil, stanete sa zavlažovanou záhradou.“

*ThDr. Marian BODOLLÓ
duchovný na Finančnej správe SR*

